

Finansministeriet

**Administrations- og
Personaledepartementet**

APD.nr. 56/89

Den 21.aug.1989

CIRKULÆRESKRIVELSE

OM KOMPETENCEN FOR MINISTERIER OG STYRELSER M.FL.
TIL AT FASTSÆTTE PENSIONSALDEREN FOR TJENESTEMÆND
I STATEN, FOLKESKOLEN OG FOLKEKIRKEN MV.

Cirkulæreskrivelse om kompetencen for ministerier og styrelser m.fl. til at fastsætte pensionsalderen for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken mv.

I. INDLEDNING

Kompetencen til at behandle visse spørgsmål om fastsættelse af pensionsalderen for tjenestemænd i henhold til tjenestemandspensionsloven (lbk. nr. 311 af 14. juni 1988, i det følgende kaldet TPL) tillægges hermed ministerier og styrelser m.fl.

Cirkulæreskrivelsen træder i kraft **1. oktober 1989**, og sager, som er omfattet af reglerne, skal fra denne dato ikke længere forelægges for Finansministeriet.

Det drejer sig om fastsættelse af pensionsalder efter TPL § 4, stk. 1, 2 og 5 samt § 4 a og § 35, stk. 1 og 2, for personer, som er ansat efter 1. juli 1969 som tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken eller som timelærere mv. med pensionsret (i det følgende benævnt tjenestemænd).

Kompetenceændringen har til **formål** at forenkle proceduren ved fastsættelse af pensionsalder. Reglerne indebærer, at ministerier og styrelser m.fl. fremover behandler og afslutter et væsentligt antal sager uden central forelæggelse.

Dermed imødekommes **hensynet** til tjenestemændenes interesse i at få deres pensionsmæssige forhold afklaret i umiddelbar tilknytning til deres ansættelse.

Ved omplaceringen af sagsbehandlingen er det desuden lagt til grund, at ministerier og styrelser m.fl. ved forberedelse af sager til forelæggelse har opnået betydelig viden på området, og som hovedregel allerede i forvejen har indsamlet de nødvendige data for pensionsalderfastsættelsen til brug for personalesagen.

Det er vigtigt, at pensionsalderen opgøres korrekt allerede ved ansættelsen, selv om de økonomiske konsekvenser først bliver aktuelle, når tjenestemanden overgår til anden ansættelse eller pensioneres.

For at ministerier og styrelser m.fl. kan opretholde den fornødne ekspertise om pensionsalderfastsættelse og for at sikre en ensartet sagsbehandling, er det forudsat, at der sker en vis samling af sagerne.

Dette hensyn bevirker, at behandlingen af pensionsalderfastsættelse bør samles i egentlige **personale-administrative enheder**. Finansministeriet, Administrations- og Personaledepartementet, forudsættes inden udgangen af 1989 orienteret om, hvor sagsbehandlingen af pensionsalderfastsættelsen placeres organisatorisk.

Finansministeriet er i gang med at etablere et **centralt pensionsalderregister** i Statens Regnskabsdirektorat bl.a. til støtte for den decentrale behandling af sager om tjenestemænds pensionsalder. Registeret vil i udbygget stand kunne levere aktuelle oplysninger om den enkelte tjenestemands optjente pensionsalder. I første omgang vil registeret omfatte tjenestemænd i Statens Regnskabsdirektorats lønsystem.

Når registeret er blevet oprettet, indberetter de pågældende ministerier og styrelser m.fl. pensionsalderfastsættelsen til registeret, der løbende vil ajourføre oplysningerne.

Finansministeriet vil senere udsende en særlig vejledning om indberetning til registeret. Indberetning af nyansættelser forventes igangsat i 1990.

II. BEMYNDIGELSEN

Kompetencen til at fastsætte pensionsalderen for statstjenestemænd tillægges de respektive ministerier samt Generaldirektoratet for DSB, Generaldirektoratet for P&T, Direktoratet for Toldvæsenet, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Rigspolitichefen.

Sager om pensionsalderfastsættelse for tjenestemænd og timelærere mv. i folkeskolen behandles af amtskommunerne og Frederiksberg Kommune.

Kirkeministeriet bemyndiges til at behandle sager om fastsættelse af pensionsalderen for tjenestemænd i folkekirken.

III. VEJLEDNING

Finansministeriet har udarbejdet en **vejledning** i tilknytning til denne cirkulæreskrivelse, som bl.a. bygger på Lønningsrådets generelle udtalelser om tillæggelse af forhøjet pensionsalder.

Vejledningen skal **følges nøje**, idet det understreges, at pensionsalderforhøjelse kun kan ske, når

der er hjemmel i TPL og inden for Lønningsrådets generelle udtalelser.

Vejledningen indeholder en **udtømmende gennemgang** af de situationer, hvor pensionsalderfastsættelse og pensionsalderforhøjelse kan ske **uden** forelæggelse for Finansministeriet:

1) Pensionsalder i henhold til TPL § 4, stk. 1.

Ved ansættelse af en tjenestemand skal det førs **fastsættes**, hvilke forudgående ansættelser der automatisk indgår i den pågældendes pensionsalder i henhold til TPL § 4, stk. 1.

I visse tilfælde skal der samtidig kræves tilbageføring af udbetalte pensionsbidrag eller fratrædelsesgodtgørelse, jf. TPL § 25, stk. 3.

Pensionsret efter ældre regler.

Tjenestemænd, som havde erhvervet pensionsalder efter de tidligere gældende regler den 1. juli 1969, har ret til at få pensionsalderen beregnet efter disse regler med ret til omregning efter bestemmelsen i TPL § 35, stk. 2, jf. § 35, stk. 1.

Den nærmere beskrivelse af sagsbehandlingen fremgår af **vejledningen afsnit A.**

2) Forudgående ansættelse med tjenestemandspensionsrettigheder i bl.a. (amts)kommuner, jf. TPL § 4, stk. 2.

Der skal ske **forhøjelse** af tjenestemandens pensionsalder på grundlag af sådan tidligere ansættelse, og det skal samtidig sikres, at der eventuelt overføres beløb fra den tidligere pensionsmyndighed.

I **vejledningen afsnit B** og **afsnit C** opstilles de nærmere betingelser og fremgangsmåden for pensionsalderforhøjelse i henhold til TPL § 4, stk. 2.

De nærmere regler for behandling af sager vedrørende grønlandsk ansættelse fremgår af **vejledningen afsnit G.**

- 3) Tidligere offentlig overenskomstansættelse med pensionsordning, jf. TPL § 4 a.

Tjenestemænd skal **tilbydes forhøjelse** af pensionsalderen på grundlag af den tidligere offentlige overenskomstansættelse. Hvis tjenestemanden vælger forhøjelsen, skal udtrædelsesgodtgørelsen fra pensionsordningen overføres til statskassen.

De nærmere regler for pensionsalderforhøjelsen fremgår af **vejledningen afsnit D.**

- 4) Visse tilfælde af tjenestefrihed uden løn, jf. TPL § 4, stk. 5.

Pensionsaldermedregning bevilges i de situationer og under de betingelser, som nævnes i **vejledningen afsnit E.**

IV. OPBEVARING AF DOKUMENTATION

De enkelte ministerier m.fl. har **ansvaret** for opbevaring af den dokumentation, der ligger til grund for fastsættelse af pensionsalderen.

Ved fremsendelse af en sag til en eventuel anden pensionsberegrende myndighed skal vedlægges et åjourført pensionsalderskema (Vejledningens **bilag 3**), som angiver, hvordan pensionsalderen er fastsat.

Som anført i afsnit I er det hensigten, at det fuldt udbyggede **pensionsalderregister** vil skulle indeholde oplysning om pensionsalderen for **alle** tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken mv. Efter registerets etablering skal dokumentationen fremsendes til registeret, som fremover vil opbevare oplysningerne.

V. FORELÆGGELSE FOR FINANSMINISTERIET

Det fremgår af TPL, at forhøjelse af pensionsalder og en række andre pensionsmæssige dispositioner kun kan foretages af Finansministeriet efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet.

På de områder, hvor Lønningsrådet ikke har afgivet generelle udtalelser eller, hvor der kan forekomme retlige tvivlsspørgsmål, er der på nuværende tidspunkt ikke grundlag for at uddelegere kompetencen til at behandle sagerne.

Pensionsalderforhøjelse

Forhøjelse af en tjenestemands pensionsalder kan i følgende tilfælde **kun ske efter forelæggelse** for Finansministeriet:

- ansættelse i et **andet nordisk land** med tilknyttet statslig pensionsordning, jf. TPL § 4, stk. 3,
- ansættelse på grund af ganske **særlige kvalifikationer** i henhold til TPL § 4, stk. 6,
- tjenestemandsansættelse ved **De Europæiske Fællesskaber** efter det fyldte 25. år, jf. TPL § 4 b,
- **virksomhed forud** for tjenestemandsansættelsen efter de forud for 1. juli 1969 gældende regler, jf. TPL § 35, stk. 3,
- anvendelse af **tidligere regler** for tjenestemænd, som ikke er omfattet af TPL § 35, jf. lovens § 35 a,
- forhøjelse af pensionsalderen for **civilarbejdere**, på grundlag af tjeneste ved internationale organisationer mv. eller hos de udsendte forsvarsattachéer, jf. civilarbejderlovens § 2, stk. 3,
- sager i medfør af TPL § 4, stk. 1, 2 og 5 samt § 4 a, som **ikke** er omfattet af vejledningen,
- sager, som er omfattet af vejledningen, men som giver anledning til **retlig tvivl**.

Forelæggelsen skal ske i forbindelse med ansættelsen af tjenestemanden.

Fremmede statsborgere

Sager om, hvorvidt nordiske statsborgere og fremmede statsborgere i øvrigt skal **behandles efter reglerne** i TPL, jf. lovens §§ 19 og 19 a, skal **forelægges** for Finansministeriet.

Forhøjet ansættelsestid

Hvis det ved en tjenestemands fratreden på grund af alder eller utilregnelig årsag viser sig, at den pågældende ikke har opnået en pensionsalder på mindst 10 år, kan **Finansministeriet** tillægge den pågældende **forhøjet ansættelsestid** med indtil 10 år, jf. TPL § 2, stk. 3.

Det er en forudsætning, at den pågældende forud for tjenestemandsansættelsen har haft beskæftigelse med pensionsordning, som enten ikke kan medregnes i pensionsalderen i henhold til TPL § 4 eller §

4 a, eller som tjenestemanden ikke har ønsket medregnet i pensionsalderen i henhold til TPL § 4 a.

VI. IKRAFTTRÆDEN

Cirkulæreskrivelsen træder i kraft den 1. oktober 1989.

Cirkulæreskrivelsen afløser:

- 1) Cirkulæreskrivelse nr. 146 af 29. juni 1972 om ændring af tjenestemandspensionsloven.
- 2) Finansministeriets cirkulære nr. 239 af 14. november 1974 om medregning i pensionsalderen m.m. for tjenestemænd m.fl. af tidligere pensionsberettigende ansættelse i Finland, Norge og Sverige samt Finansministeriets cirkulæreskrivelse af 14. november 1974 herom.
- 3) Finansministeriets cirkulæreskrivelse nr. 215 af 27. oktober 1977 om forhøjelse af pensionsalderen for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken (cirkulæreskrivelsen om pensionsalderforhøjelse).
- 4) Finansministeriets cirkulæreskrivelse nr. 69 af 14. april 1982 om behandling af sager om pensionsalderforhøjelse i medfør af tjenestemandspensionslovens § 4 a.

P. M. V.

Søren Christensen

Oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår for tjenestemænd og overenskomstansatte i staten findes i den Personaleadministrative Vejledning. Vejledningen, der ajourføres løbende af Administrations- og Personaledepartementet, kan købes hos Statens Informationstjeneste, Bredgade 20, Postboks 1103, 1009 København K, tlf. 33 92 92 28 mellem kl. 8³⁰ - 16⁰⁰

APD.nr. 56/89	Udsendt fra APD 21. august 1989	
APD j.nr. 5.kt. 1988-6120-7	PKAT	
Henvendelse om dette cirkulære rettes til APD 5. kontor		
Adresse H C Andersens Boulevard 43 DK-1553 København V	Telefon 33 92 33 44	Telefax 33 15 01 27

V3-PEN.LL

Finansministeriet
Administrations- og
Personaledepartementet